

heden af en Ordning i en eller anden Retning, og dette Hensyn troer jeg ogsaa vil blive taget her, selv om man ikke just gaaer derhen, hvor de Interesserede forlange det. Der er sagt, at man ikke tog Hensyn til Møllerne i Møllefagen, men jeg paastaer, at man tog Hensyn til dem, idet man gav dem en Tidsfrist, inden hvilken Forholdet kunde finde en lempelig Urvæjning. Til disse Par Bemærkninger skal jeg, som ikke er Sagkyndig, for Døbliffet indskrænke mig.

Formanden: Rigsrådsmanden for Svendborg Amts 1ste Valgkreds (Gomard) har Ordet for en ganske kort Bemærkning.

Gomard: Den høitærede Minister gjorde mig den Ære at tage noget Hensyn til det Foredrag, jeg havde holdt igaar. Den ærede Minister sagde, at han omsatte det, og jeg skal virkelig ikke nægte, at han gjorde det med en meget stor Frihed, saa at det vistnok blev en meget fri Overtættelse af hvad jeg havde sagt. Jeg har hverken sagt eller tænkt, at en saadan Ordning som den, der er foreslaaet af Regjeringen, vilde gjøre Medhjælpen for Vesterne dyrere. Jeg har heller ikke sagt, at jeg vilde stemme for det Uendingsforslag, som der er stillet af den ærede Rigsrådsmand for Maribo Amts 4de Valgkreds (Monrad); jeg har kun sagt om det, at det vilde danne en Overgang, naar det blev vedtaget i Loven. Den høitærede Minister sagde, at mit Foredrag var holdt endeel i Lusten; jeg troer, at den høitærede Minister virkelig har seet det saa lustigt, at hans Svar derpaa har faaet lidt af det Samme.

A. Sage: Da jeg igaar hørte det ærede Medlem for Svendborg Amts 6te Valgkreds (S. A. Hansen) udvilde sine statsøkonomiske Grunde for sit Forslag, lod jeg mig friste til at begjære Ordet. Efterat saa mange ærede Talere have imødegaaet det, og efterat det er skeet paa en saa fuldstændig Maade, navnlig af den ærede Indenrigsminister, vilde det Bedste, jeg kunde gjøre, være at frasalbe Ordet, det Naastbedste vilde være at fatte mig saa kort som muligt med Hensyn til et Spørgs-

maal af denne Art, hvorpaa jeg formoder, at hele Lovens egentlige Værd beroer. For det Første maa det være mig tilladt at protestere imod den Møde, der her idag er bleven anbefalet, at vi skulle lovgive paa Approbation. Jeg troer ikke, det kan være Hensigten, at vi skulle sætte til Afstemning, om det, vi vedtage, skal føres ud i Praxis, eller ikke. Det forekommer mig, at de foreliggende Forslag ere stillede paa en meget beqvem Maade til Besvarelse. Det ærede Medlem for Svendborg Amts 6te Valgkreds (S. A. Hansen) opstiller som sine Grunde Frygten for, at Capitalen skal trænge sig saaledes ind i Haandværket, at den derved ruinerer Driften. Det ærede Medlem, som sidder i min Nærhed (Monrad), har opstillet politiske Grunde og sagt, at vi skulle gaae lempeligt til Værks med denne Forandring og lade hængaae en lang Række Aar, inden den træder i Kraft.

Hvad nu Capitalen angaaer, saa maa jeg først blive enig med det ærede Medlem om, hvilken af to Slags Capitaler han har meent, om han har meent Capitaler paa een Mand's Haand, eller samlede Capitaler til Udførelsen af et eller andet Foretagende. Hvad det Første angaaer, som er det, jeg formoder, han har frygtet, saa har jeg dog endnu ikke hørt, at Capitalisterne gaae omkring som brølende Løver for at opsluge alle Smaafolk. Jeg har snarere troet, at det var et mageligt Folkefærd, som helst vilde have en god Indtægt med saa lidt Besvær som muligt. Det ærede Medlem anførte, at Landbefolkningen her i Landet var heldig situeret, fordi store Capitalister vare forhindrede fra at lægge Jord sammen og derved ruinere de mindre Jordbesiddere. Jeg troer imidlertid, at det er en aldeles ugrundet Frygt, det ærede Medlem i denne Henseende nærer, thi det vilde betale sig saa slet at lægge Jord sammen, at det vilde være ganske mærkværdigt, om nogen Capitalist vilde gjøre det. Han vilde være istand til paa anden Maade at drive det Dobbelte ud af sine Penge imod hvad han fik ind paa denne Maade, thi, der er Ingen der kan concurrere med den Deel af Landbefolkningen, som det ærede Medlem især tager sig af. Men, hvad nu Haandværksdrif-